

фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження і отримує наукові та (або) науково-технічні результати».

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» акцептував ці зміни у ст. 1, де крім цього визначення дає також наступні поняття:

– наукова робота – це дослідження з метою одержання наукового результату;

– науковий результат – нове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо;

– суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності є: **вчені (тобто і магістри)**, наукові працівники, науково-педагогічні працівники, а також наукові установи, наукові організації, вищі навчальні заклади, громадські організації у науковій та науково-технічній діяльності (далі – громадські наукові організації).

Отже, якщо законодавець ідентифікує магістра як суб'єкта наукової і науково-технічної діяльності – вченого, котрий повинен проводити фундаментальні або прикладні наукові дослідження і вони повинні бути зафіксовані на носіях наукової інформації, то без підготовки та захисту магістерської роботи це неможливо. Роботодавець, до якого звернеться магістр, не побачивши у дипломі відмітки про виконання відповідної роботи, не зможе прийняти об'єктивне рішення щодо прийняття його на роботу на відповідну посаду.

Кирилюк Алла Володимирівна

к.ю.н., доцент, доцент кафедри права інтелектуальної власності

та корпоративного права,

Національний університет «Одеська юридична академія»

САЙТ ТА ЙОГО НАПОВНЕННЯ (КОНТЕНТ) ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВІДНОСИН

Розвиток технологій Web 2.0 майже кардинально змінив внутрішні Інтернет-комунікації та концепцію «світової павутини»: користувач стає активним співрозробником, а читач – співавтором; новітні програмні рішення розроблюються та втілюються у життя Інтернет-спільнотами та товариствами; кожен має доступ до оновлених баз даних, а також самостійно бере участь у їх формуванні, веб-ресурси стають більш інформативними, динамічними, а головне –

вільними. Ключовим елементом поширення будь-якої інформації стає веб-сайт, який має свої ознаки та технічні характеристики.

Веб-сайт – це сукупність програмних та апаратних засобів з унікальною адресою у мережі Інтернет разом з інформаційними ресурсами, що перебувають у розпорядженні певного суб'єкта і забезпечують доступ юридичних та фізичних осіб до цих інформаційних ресурсів та інші інформаційні послуги через мережу Інтернет»[1].

Перша, апаратна, складова веб-сайту відноситься до технічної, забезпечувальної галузі, а не до наукової, літературної чи художньої сфери, тому не є об'єктом авторського права.

Використовуючи другу складову – програмні засоби, які створюють Інтернет-сайти, але саму комп'ютерну програму необхідно розглядати окремо від Інтернет-сайту, оскільки вона є об'єктом авторського права, відповідно до ст. 433 ЦК України, і за її допомогою можливо створити не один веб-сайт, отже і сам Інтернет-сайт, варто розглядати окремо, як об'єкт авторського права.

Третьою складовою є сторінка сайту, що має свою унікальну адресу. Цією адресою у мережі є доменне ім'я, яке використовується для ідентифікації ресурсів інформації та адресації запитів в Інтернеті. Таке символічне позначення, зареєстроване в реєстрі доменних імен, згідно загальноприйнятого порядку та звичаїв ділового обороту, характеризується своєю унікальністю. Згідно з положенням ст. 9 Закону України «Про авторське право та суміжні права», доменне ім'я підлягає охороні нормами авторського права, за умови його оригінальності.

І нарешті, остання четверта складова веб-сайту – контент, тобто інформаційне наповнення, зміст якого залежить від мети створення автором певного Інтернет-сайту. Тому елементами сайту можуть бути: текст, графіка, відео-, аудіо-, бази даних, які відповідно до п. 1 ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права» є об'єктами авторського права. І якщо такі елементи сайту відповідають необхідним ознакам, вони можуть визнаватися окремими об'єктами авторського права, а отже для кожного з них передбачений особливий режим правової охорони. Тобто Інтернет-сайт за своєю природою складний, комплексний об'єкт авторського права

Контент (content, вміст) – це інформаційне наповнення сайту, та інформація, яку розробник складає самостійно або копіює з дотриманням відповідних законодавств. Весь контент охороняється законом про авторське право, оскільки він є продуктом інтелектуальної праці і має своїх авторів і власників.

А.І. Селіванова дає визначення Інтернет-контенту як будь-якої інформації, що міститься на сайті, в блозі користувача або на сторінці в соціальній мережі. Це може бути текст, відео, аудіо, графічне зображення [2].

Контент містить: тексти, графіку, картини, фото, креслення, елементи інтерфейсу, мультимедіа: аудіо та відео файли, файли у форматах: Adobe, Excel, Word, Power Point, exe, rar.

Важливими критеріями контенту є якість, доступність, актуальність, достовірність, а також відповідність інформації до поставлених цілей.

Унікальний контент (ексклюзивний контент) – це інформація, яка не має аналогів на ресурсах схожої тематики або розміщена на веб-сайті з дозволу правовласника, така, що є результатом інтелектуальної праці та охороняється законом про авторське право. Найчастіше цей термін застосовують до текстового наповнення сайтів (текстовий контент).

Унікальні статті, що написані для конкретного ресурсу, розміщуються на ньому і є першоджерелом, будь-який передрук допустимий лише з дозволу законного власника і за його умовами.

Отже, контент є одним із найважливіших складових сайту, без якого сайт просто не може існувати, завдяки контенту користувач, відвідує певний сайт. Особливу важливість для користувача має актуальність контенту, його значущість на даний час і достовірність наданих даних, а також відповідність контенту до поставлених цілей.

Згідно з ч. 2 ст. 433 ЦК України твори є об'єктами авторського права незалежно від їх завершеності (тобто макет, проект сайту як незавершений твір також буде об'єктом авторського права), призначення, цінності тощо, а також способу чи форми їх вираження. Твір може бути, не лише комп'ютерною програмою, але й, наприклад, окремим файлом, який зчитується за допомогою комп'ютерної програми чи базою даних. У такому випадку веб-сайт можна визначити як окремий складений твір. В будь-якому разі твори, що є складовими частинами веб-сайту, є окремими об'єктами авторського права [3]. Порівнюючи наведені елементи веб-сайту з об'єктами авторського права, що визначені в ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [1], можемо зробити висновок, що за чинним законодавством України та в контексті охорони та захисту окремих елементів веб-сайту, сприймаючи, при цьому їх як комплекс, захищеними з правової точки зору є: літературні письмові твори... технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо); комп'ютерні програми; бази даних; похідні твори. Невирішеним залишається питання про віднесення дизайну веб-сайту до однієї з категорій, яка б визнавалась і захищалась українським законодавством, враховуючи специфіку його створення та розміщення/інтегрування на/з веб-сайтом.

Під дизайном сайту ми можемо розуміти: фонове зображення; сукупність зображень елементів інтерфейсу сайту; логічну структуру веб-сторінок; художнє оформлення веб-сторінки чи окремого її блоку.

Що ж до охорони та захисту зазначених елементів, то вони визнані і захищаються українським Законом України «Про авторське право та суміжні права».

Картинки на сайті за законодавством відносяться до фотографічних творів, і тут не важливий спосіб їх створення, чи вони здійсненні завдяки фотознімальному апараті, чи намальовані на полотні чи графічному редакторі, і в даному випадку тут також не має значення формату файлу. Деякі власники порушують авторське право використовуючи графічний об'єкт (картинку) шляхом зміни його формату і перейменуванню. Зміна назви файлу, не означає зміну права власності на даний об'єкт. І після вчинення зазначених дій, просто приписують авторство, змінюють формат і на картинці знизу роблять свій запис, зазвичай, це посилання сайту, на якому даний графічний об'єкт повинен знаходитися і зазначають авторське право на даний об'єкт [4, с. 45].

Наступний об'єкт правовідносин контенту є аудіо-, відеотвори. Даний об'єкт також підлягає правовому захисту як графічний об'єкт авторського права. Відеотвори бувають різними. В залежності від їх тривалості відео твори можна розділити на: тривалі (наприклад, документальні, науково-фантастичні твори, тривалість яких більше 1 години, хоча є твори, які тривають більше 2,3 годин, проте загальна тривалість цих творів, півтори – до двох години, середньої тривалості (до творів середньої тривалості можна віднести тривалість яких до 1 години, прикладом таких творів, є серіали (середня тривалість 1 серії до 45 хвилин), короткотривалі (короткотривалими творами виступають звичайні відео користувачів, звісно є відео, які перевищують тривалість більше години, проте в загальному тривалість звичайного відеоролика в середньому 10–25 хвилин.) За даною класифікацією до короткотривалих творів, можна ще віднести трейлери, які займають приблизно 10–20 хвилин, в залежності, що даний трейлер представляє комп'ютерну програму чи відео твір.

Всі об'єкти правовідносин для їх правомірного використання потребують дозволу автора, чи правоволодільця на об'єкт права інтелектуальної власності і виплати винагороди за їх використання [5, с. 176].

Наступним об'єктом виступають твори науки. До творів науки, належать наукові публікації, збірники, статті, книги та інше. Вони можуть розміщуватися на різноманітних сайтах, як самими авторами, так і власниками сайтів. Як і кожний об'єкт інтелектуальної власності, при їх розміщенні на сайтах, особливо на такому різновиді сайту, як блог, даний об'єкт має містити назву, прізвище, ім'я автора, і джерело публікації, проте якщо вони не публікувалися, або відсутня інформація про публікування, то без його зазначення. Також розміщення, даного об'єкту, як і інших об'єктів, при розміщенні на сайті мають бути дотримані принципи цілісності і достовірності об'єкта інтелектуальної власності [6, с. 536].

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади : Наказ Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації № 327/225 від 25.11.2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1021-02>. .
2. Селіванова А.І. Регулювання інтернет-контенту в різних країнах [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://informatika-ikt.at.ua/fr/1/C_10.pdf
3. Про затвердження Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації щодо діяльності Держлікинспекції МОЗ : Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Державної інспекції з контролю якості лікарських засобів № 490 від 26.11.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ12637.html.
4. Гаряєва Г. М., Тимців М. М., Білоконь І.А. Інтернет-сайт як об'єкт авторського права /Г. М. Гаряєва, М. М. Тимців, І.А. Білоконь // Вісник НТУ «ХП». – 2013. – № 6(980). – С. 43-46.
5. Киричок П. О. Текстовий контент сайту як жанр реклами / П. О. Киричок, А. О. Дем'янова // Технологія і техніка друкарства : збірник наукових праць. – 2009. – Вип. 1-2(23-24). – С. 173-179.
6. Орлюк О. П., Андрощук Г. О., Бутнік-Сіверський О. Б. та інші. Право інтелектуальної власності: Акад. курс:/ Підручник. – За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.

Кривенко Юлія Василівна

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА-ПРАВНИКА

«Розвиток і освіта ні одній людині не можуть бути дані або повідомлені. Усяк, хто бажає до них **долучитися**, повинен досягнути цього власною діяльністю, власними силами, власним напруженням». А. Дистерверг

Перехід на освітні стандарти країн ЄС, в першу пов'язаний з **умінням, розумінням і бажанням** сучасного студента працювати самостійно.

Досвід останнього **року** залишає багато запитань, як безпосередньо для розробників програм, так і для самих учасників навчального **процесу**: викладачів та студентів.

Як відомо, самостійна робота **студента** – **форма** організації індивідуального вивчення навчального матеріалу в аудиторний та **поза аудиторний** час. Визначивши в робочих програмах кількість годин на самостійну роботу, ми